

Psalmus

Bibi multa bona dicuntur nibilis esse vel podesse sine charitate si linguis inquit homini lo. et an. chari. aut non bona facit sum velut es sonans et cymbalum tuum. tecum gradus solus facit hominem dignum laudare deum: quod non est speciosa laus in ore peccatoris: ut dicit Eccl. xv. 10 hic agit de laude dei. Titulus canonicus graduum ut supra. Tertius monet ad diligendum deum. sicut in precedenti monuit ad diligendum proximum. Modus biguttatus est. ps. Primo inuitat omnes ad benedicendum deum. Secundo optat benedicte ibi (benedic te) Et nota quod hic propter est tertius quod agit de charitate dei. primum fuit quem admodum desiderat secundus. quod dilecta tabernacula. tertius hic mones g. prophetas ad benedicendum deum ait (ecce nunc). i. in predicto sententia nunc quod demonstrari potest (benedic deum) quod solus est bennedicendum (omnes servi domini) quos emit quos in proprio cepit et ad seruendum reseruavit quibus prius ipse seruavit et id bene dicendum est. et hoc tribus modis immo quatuor. Primo ut bene conservando. s. ut bona visa conuersatione seruorum alij ex propria eorum edificati glorificetur et benndicatur dominum qui tales servos habet sicut regina saba. iii. Reg. x. Mat. v. Sic luceat lux viae co. bo. ut vi. o. ve. bona et gloria. pa. ve. quod in celis est. j. Pe. ii. Conuersatione viam inter gentes habentes bonas ut in eo quod detractat de vobis tanquam de malefactoribus ex bonis opibus vos considerantes glorificetur deus in die visitationis. Secundo bona de ipso dicendo supra. benndicatur dominum in omni tpe. Tertio oia bona ei attribuendo. sicut Esa. xvii. Dia opera nostra. opatus es in nos. Quarto de oibus gratias referendo Eccl. vii. Hanc mihi sapientiam dabo gloriam. i. Eze. v. In oibus gratias agite. id in fine horarum dicitur. Benedicatur domino. Eccl. v. Maledictio maledicentia multis quatuor modis marcie a clericis. Primo male conuersando quod visa eorum mala conuersatur de te. qd. Secundo multi maledicunt deum. Ro. ii. Nomine dei per vos blasphemant modis inter gentes et est sumptus de Esa. lii. Eze. xxxv. Non propter vos ego faciam domum israel sed propter nomine meum quod poluisco in gentibus ad quos introiisti. Secundo falsa de ipso diceo sicut heretici. Hiere. xxii. Audiuisti quod dixerunt prophetes sperantes in nomine meo mendacium te. Tertio blasphemando Eze. xxxv. quod blasphemauerit nomine domini morte moriat. Quartuero gratias non agebo Job. i. Maledicentes te in cordibus suis. Dicitur et congratulatione et admiratio (ecce nunc) domini tempore est (benndic te) Predictis quatuor modis (domini) oportet laude dignum (omnes servi domini) cuiuscumque glorietur et eratis. Dan. iii. benndicte servi domini domino. Thob. viii. Benedic deum omnes electi eius: modo est tempore benndicendi domini. i. Cor. iii. Ecce nunc tempore accepit postea erit tempore benndicendi domino. Mat. xxv. Venite benndicte te.

Qui statis in domo domini: in atris domus dei nostri.

Cui statis pati ambulare seruire pugnare. iii. Reg. x. Ut servi tui. huius quod stant coram te spiritus. State succincti labores vestrum. Itē (quod statim) celum aspicioendo in bono pseuerando. Itē (quod statim) non sedetis non iacetis quod non est seruorum iace re vel sedere sed ad oiam patens esse (in domo domini). i. in ecclesia et quod statim. i. pseuerantis (in atris domini dei nostri). i. in latitudine charitatis quod se excedit ad omnes vel per statim in domo significantes maiores in ecclesia: per stantes in atris minores. i. incipientes. Et non quod est domus inferior. s. ecclesia militans: de quod propter. Domine dilexi decorum de te. in qua statim per gratiam conservatio ne vel sollicitudinem discussionem. Itē domus superior ecclesia triumphantibus: de qua supra. Ut quod habitet in domo tua domine. in qua statim per iugum contemplationem vel continuam fruitionem. Itē domus interior mens vel conscientia: de qua Mat. ix. Colle lectorum. et vestrum in domo tua in qua statim per suum considerationem vel sollicitudinem discussionem. Itē domus exterior caro: de quod Job. iii. Qui habitet domos luteas in qua statim per discretam castigationem: ut pau. i. Choi. it. Castigo cor. m. 7c. Itē domus anterior sacra scriptura de quod in domo dei ambo. cuius coenam in qua statim per assiduam meditationem. Itē domus superior synagoga: de qua Lu. viii. Ecce relinqueret vobis dominus te deserit in qua statim per figurari expositionem. Itē domus insima infernus vel sepulcrum. ps. Sepulcrum eorum domus illorum in eternum: in quo statur per timorem sequitur.

In noctibus extollite manus vestras in sancta: et benedicte dominum.

Con nocte ex. ma. ve. i. oportet via (in sancta). i. ut intentio ne eterno sit aliter non valere sicut moy. levavit manus suas pugnante iosephus et populo israel pro amalech. Exo. xvii. p. me. Ch. ii. q. Volo vos levare puras manus in orione. L. viii. iii. Leuen. corda nostra cum me. ad te. Ioseph. viii. Leua. cl. p. q. in manu tua est propter helymus est obo. viii. Sap. xvij. Properas deponi pro populis p. sereres seruitutis sue scutum oratione te. helymus ergo in manu est obo associata operi. Cyprianus igit in manu levat cum oratio et opus ad deum res fert. et tunc dyabolus supatur. Et non quod dicit plaliter (in nocte tribus) nam est nocte culpe: nocte ignorante: nocte misericordie. De propter nocte triple: ma. dicit Job. iii. Preat nocte in qua dictum est conceper. est hoc in quod manus in hac extollede sunt manus quod etiam peccatum existens te se levabit facere bona quod potest ut ad penitentiam habilitate. unde Greg. Interim fac quodcumque boni potes ut te illustret cor tuum ad penitentiam. De secunda dicit Rom. xiiij. Non precessit dies autem appropinquauit: et in hac etiam nocte levabunt manus ut merito honorum operum te deus sapientia iuxta illud Eccl. ii. Filius concubus. ser. iusticia et deus prebe. et. De tertio dicit Esa. xiiij. Venit mane et nocte: et in hac nocte etiam levabunt manus sunt manus supra. Media nocte surgit ad confit. no. et. (et benndicatur domino) omnia ei attribuendo bona de ipso dicendo gratias de bonis collatis reddendo. bene conuersando et bona faciendo. Thob. viii. Filius vestris mandate ut faciant iusticias et elemosynas et benedic deum in omnibus tpe. **Benedic te dominus ex syon: qui fecit celum et terram.**

Secunda propter ubi prophetas optat benedic fideles dicens (benedic). q. d. monui vos benedicere dominum et ut possitis (benndicat te dominus) bennictione venienti (ex syon) ex syon superiori (quod fecit celum et terram). i. visibilita et invisibilita sive spiritualia et corporalia. unde patet quod potens est dare bennictionem: ideo dixit iacob Ben. xiiij. Non dimittam te nisi benedix. m. et no. quod supra plures bennictione horat dicens (benndicat te dominus) quia plures sunt unum et unitati debet benedictio dei. unde unus in piscina primo descendens sanabat Job. ix. Simus igit unus et benedictione dei recipimus et quia est munus dei benedictio eius dicitur ideo vel timo ponit ad quam vir iustus tot gradibus ascendit.

Laudate nomen domini laudate servum dominum.

Contra materia burus propter est laus dei ad quam prophetas in uitat seruos dei quod per ascensum quindecim graduum premissorum digni fuerint laudare deum: ideo post quindecim gradum immediate ponit iste propter cuius (titulus est alleluia). i. laudate invisibilis et quod alleluia est ydiomatis alieni et ignorantis innuit quod sancti in gloria ineffabilis laude et dignatio nobis ydiomate laudant deum: de qua laude dicitur Esa. xxv. Veniente in syon cum laude et leticia semperna super caput eorum: comedem. i. Laudum et leticia inuenientur in ea. gratiarum actio et vox laudis Thob. viii. Per voces eius cantabit alleluia. Tertio monuit ad laudem dei. Modus triplex est propter. Primo mones laudare deum propter eius potentiam enuerat eius magna laudia. Secundo ydolorum cultores redarguit: ibi (simulacra). Tertio omnes ordines ecclie inuitat ad laudes dei: ibi (domini israel). Dicitur et laudate vita et lingua (nomine domini). i. dominus non mirabile vel dei potentia: ut dicit glo. vel filii quo mundo pater innotuit. i. Reg. xiiij. Laudabile inuocabo dominum et ab inimicis meis. s. e. Job. ii. Ois quoniam inuocauerit nomen domini salve. Act. viii. Non est aliud nomen sub ce. quo oporteat salvi fieri credentes. Deinde ostendit quod debeat laudare dices (laudate serui domini) quod ut dicit Aug. Nos meliores eritis si laudatis non ipse: deus enim nec melior si laudaueris: nec deterior si vituperaueris. Sed tu laudando melior eris. vituperando deterior. Job. i. Judith. viii. Laudate dominum deum nostrum quod non deserit sanctos in se. i. Paral. xvij. Laudate nomen sancti eius. Et nota quod seruus dicit a ser.

Seruitius bonum et malum.

Atiendo vel a seruado cū a seruēdo dicit a seruitio noīā. **Q**uale em̄ erit seruitio: talis erit seruus. seruitū bonū bo-

nū facit seruū t malū malū indifferentē xp̄i cau-
sa seruitū dei bonū est t bonū facit seruū: sic xp̄s seruū dei
dicit t vir iustus. **E**sa. xliv. hec dicit dñs formās me ex vte-
ro seruū sibi ut reducā iacob ad teū: supra ecclē. seruū me
us es tu israel qz in te gloriabor. **I**tez seruitū dyaboli vel
peccati malū est t malū seruū facit. **J**o. viii. Qui facit pec-
catū seruus est peccati. Item seruitū bonis sc̄m se indiffe-
rentē est t seruū indifferentē facit. **I**. **P**et. ii. Serui subditū
estote in omni timore dominis vñs. **V**eritatem genus ser-
uitū t intentio trahit seruū vel in bonū vel in malū. vñ
si quis seruit homini in bono seruitio t bona intentione ho-
nus est seruū. si vñ seruat in seruitio illicito vel non bona
intentione malus est seruus. **D**einde diuidit seruos domi-
ni in pfectos t in imperfectos dices.

CQui statis in domo domini: in atrijs do-
mus dei nostri.

CQui statis) nō ruitis peccādo nō iacetis vel sedetis tor-
pēdo: sed statis pseuādo erecti ad celū (in domo dñi). i.
in ecclesia dei: vt colūne fortes vel vt parietes. **E**sa. vi. Se-
mē sanctū erit qd steterit in ea. t q statis (in atrijs domus
dei nostri) vos sūlter laudate. i. vos minores q estis in in-
gressi deinde ad maiore exhortationē repetit idē vt conti-
nuā sit laus dei dicens.

CLaudate dominum quia bonus domi-
nus: psallite nomini eius quoniam suave.

BSolus de
cēntialiter
bonus.

CLau. x.) nō dicit qz q oīns inuitat. s. ponit causam (qz
bonus est dñs) cēntialiter qz bonitas eius nō est equali-
tas accidentis. vel accedēs s cēntia vel natura ei? vñ nō ali-
unde vel accidētialiter bonus est sed seipso oīa alia bona
sunt alterius boni ptcipatione. vñ accidētialiter sunt bo-
na nō qz t ideo nec ppter se laudabilia sunt. sed ppter il-
lud bonū cui? participatio bona sunt. q quāto magis p-
ticipantētē magis bona sunt t magis laudabilita: t iō qz
solus dñs qz se bonus est solus qz se laudabilis. vñ **E**sa. xliv.
Laude mē alteri nō dabo **L**uc. xviii. Nemo bon? nisi lo-
lus dñs. **N**aral. vi. **L**audauerūt dñm qm̄ bon?: s qz non
pōt mō videri a nobis qliter ipse sit bon? in nā sed in esse-
ctu operū t bñficiorū suorū. iō addit (psallite noi eius). i.
laudate en̄ noīabilē (qm̄ suave) gustantib? vñ supra. **S**u-
state t videte qm̄ sua. est dñs. **I**te (psallite no. e.). i. opera
via facite ad honore noīs eius (qm̄ suave). i. pius t misericors.
Can. i. **O**leū effusum no. t. h nōm̄ est emanuel qd
ita dulce sonat: vt qdam beremita cuiā qrenti quō esset
ei rñ. it ita bñ q nolle esse angelus. **B** dixit ppter dulcedi-
nē bñ? noīs emanuel. qd enī dulcius siue suauius cē pōt
bonū qz qz dñs est. sunt t ista noīa valde suauia. s. **J**e-
sus xp̄s fili? dei. filius altissimi magister dñs. sed nullū tā
dulce vel tam suave sicut emanuel. hoc est enī nōmen qd
est sup omne nōm̄. **P**bis. ii. sequit.

CQuoniam iacob elegit sibi dominus: is-
rael in possessionem sibi.

CQm̄ iacob). q. d. ideo psallite t laudate dñm (quoniam
iacob). i. luctantē cōtra peccati t dyabolū t supplātantē
eundē (elegit sibi dñs) gratia non merito vt esset de fami-
lia eius t elegit ḡra nō merito (israel). i. quēcungz fidelez
deū sive videntē (in possessione sibi). i. vt possideret enī et
possidereb̄ ab eo. **M**al. i. Jacob elegit: sū autē odio ba-
bui. **E**sa. liiij. Audi iacob serue me? t israel quē elegi. **D**eu-
xviij. Enī dñs elegit te hodie vt sis ei ppls peculiaris. **J**a.
ii. Nōne pauperes elegit dñs in hoc mundo. dimittes in fi-
de. **J**ob. xvij. Ego elegi vos t posui vos tē. **J**o. **C**hoi. i. In-
firmia mūdi elegit deū tē. t qm̄ q̄s q̄rēt a ppheta quomo-
do scis qz dñs elegit sibi iacob t israel in possessionē respo-
det dicens.

CQuia ego cognoui qz magnus est domi-
nus: t deus nōster pre omnibus dijs.

CQuia ego spū ppheticō illuminat? (cognoui) noticia
fidei t ppheticē t experientie (qz magnus est dñs). i. immē

sus potētia sapiētia misericordia t natura. vnde potuit et
scuit t voluit hoc facere infra. **M**agnus dñs t laudabilis
nimis t magnitudinis ei? nō est finis: ibi glo. qz nō est co-
prensibilis cognitione t loco t fine carēs. **J**ob. xxxvij. Ec-
ce deus magnus vincēt scientia mēa mērū annorū eius
inestimabilis. **D**an. vij. Potestas ei? p̄as eterna. **E**ccl.
xliij. Dñs terribilis t magnus vebemēter. **iiij**. **R**eg. vij. Ma-
gnificatus es dñe deus qz non est similis tibi (t deū) nōster
pre oībus dijs) potētior sapientior benignior abusua est
cōparatio qz deus nōster potēs t sapiēs t benignus est p-
se t ex se t illi nōb̄ possunt vel sapiēt vel volūt. **D**icit autē
deus quinq̄ modis. **P**rimo natura. **D**eu. vij. Audi israel
deus tu? deus vñ? est. **I**te adoptiōe. p̄. **E**go dixi dñs estis
t filij ex o. **I**te platione. **E**xo. xxij. Dñs nō detrubes. **I**te
ptāre. **E**xo. vij. Cōstitui te tē pharaonis. **I**te nūcupatio-
ne. p̄. **D**mēs dñs gentiū demonia; sequit.

Deus dīs
tur quinq̄
modis.

CQm̄ia quecungz voluit dominus fecit in
celo t in terra in mari t in oībus abyssis.

Chic probat qd dixerat. s. qz magnus est dñs (qz oīa quē
cungz voluit dñs) volūtate beneplaciti (fecit). i. inesse pro-
ducit seu creando et nōb̄ sive faciendo ex materia (in ce-
lo) spūalia (t in terra) corporalia (in mari t in omnibus
abyssis) pīces t aues: vel (qcungz voluit fecit in celo) lu-
ciferū t cōplices cōciendo t bonos cōfirmando (t in ter-
ra) adam t euā de paradiſo terrestri emittēdo. terrā dilu-
tio submergēdo (in mari) sup illud ambulando. **M**ath.
xiij. (t in omnibus abyssis) vinctos de inferno educēdo.

Zach. ix. t bene ait: fecit qz voluit qz voluntas eius causa
est. vniuersalis oīum qz sunt t nulla necessitas. **J**ob. xxij.

Ania eius qcungz voluit hoc fecit: ibi. **G**reg. caipla vis qz
cūcta fecit sive dispossuit ania eius vocat. **M**ec. x. **T**u feci-
sti celā t celū celorū t omnē exercitū eorū terrā t vniuer-
sa qz in ea sunt maria t oīa qz in eis sunt. **J**oel. ii. **F**acit pro-
digia in celo t in terra. **N**ota quattuor ponit qz que intel-
ligunt quattuor genera creaturā rōnabilitū in qbus fa-
cit deus voluntatē suā. licet nō oīes faciant eā: p celū intelli-
gunt boni angeli: p terrā boies boni: p mare pīores bo-
mines: p abyssos demones: in duob? pīmis facit deus vo-
luntatē suā t ipsi faciūt eā. **M**ath. vi. **F**iat voluntas tua si-
cut in celo t in terra qz duob? alīs fit voluntas dei licet ipsi
nō faciat eā. **G**reg. inde mali voluntatē dei pagunt. vñ eā
immutare contendit. **I**te p celū possunt intelligi clerici qz
debēt eē clari fama. lucidi doctrina alti vita. cani būlitate:
calidi caritate: stellati vītū varietate p terrā laici labori-
osi. secūdi solidi. infimi p mare inquieti. **E**sa. lvij. **I**mpij qz
si mare feruēs qd quietere nō pōt: p abyssis ignari: **C**en.
i. **C**enebre erāt sup faciē abyssi in omnibus his fit voluntas
dei. Sed pīmo in celo dicit fieri. **S**ecūdo in terra. postre-
mo in mari t abyssis qz si clerici facerent voluntatē dei ipē
facerēt laici t postea peccatores: vñ. p̄. **L**audēt illū t ter-
ra mare tē. qz dicat si clerici laudent statim laudabit lai-
ci. t deinde peccatores. sed qz clerici nō faciūt voluntatē
dei. ideo nec laici faciūt nec peccatores conuertit ad pe-
nitentiā. **M**ath. xxiij. **V**e vobis scribe t pharisei hypocri-
te quia claudūt reg. celorū ante homines: vos non intra-
tis nec introeuntes finitis intrare. oīim dicebat. **F**iat vo-
luntas sicut in celo t in terra. modo potest dici econuerso
sicut in terra t in celo. **E**sa. xxij. **E**rit sicut populus sic sa-
cerdos. beatus **B**ern. t vīnam non peior quā populus
sic sacerdos: oīim dictū est de dyabolo. **A**po. xij. **D**raco pu-
gnabat t angeli eius t non valuerūt neqz locus inuenitus
est amplius eorū in celo t projectus est draco ille in terrā
t angeli eius cum illo missi sunt sed modo electi redierūt
in celum t implef qd dicit **E**sa. viij. **A**scendāt in celū sup
astra celī. id est super altiores t prudentiores clericos. **E**t
altabo solium mēū oīim clamabat aquila. **A**po. viij. **V**e
ve vē habitantibus in terra. **N**unc posset verius clamari
ve ve vē habitantibus in celo. id est in consortio clericorū
vñ etiam inficē cōsortiū laicorū. **D**iere. iiiij. **A**spētū terrā t
ecce aqua erat t nōb̄ t celos t nō erat lux i eis. **V**idi mō-
tes. i. **P**latos t ecce mouebant t oīes colles cōturbati sunē

Creatura,
rū rōnabi-
lii ḡia qz-
tuor in qui-
bus deū fa-
cit volūta-
tem suam

Psalmus

Sd est minores plati intuitus sum et non erat homo et omne volatile celi recessit. i. religiosi. dicit ergo. (omnia quecumque voluit dominus fecit) olim (in celo) primo in clericis et postea (in terra). i. in laicis. **Esa.** lvij. **C**elum mihi sedes est. terra autem scabellum pedum meorum (in mari). i. in boibus inquietis et instabilibus (et in oibus abyssis). i. in simplicibus et ignaribus et ydiotis. **ps.** **D**onum in thesauris abyssos. **Aug.** Simplices et ydiote rapiunt sibi celum. nos autem cum litteris nostris ad inferna tenebrigimur: vel (in mari). i. in penitentibus supra in mari via tua (et in oibus abyssis). i. in peccatoribus p. **A**bysus abyssum invocat in voce carbacterium tuarum. **Hiere.** xvij. Profundum est cor hominis et inscrutabile.

Educens nubes ab extremo terre; fulgura in pluuiam fecit.

Educens ad terram secreta ne dicit deum facere. quasi deus fecit quicunque voluit ipse dico (edu. nub. ab extremo). i. ab uno terre (fulgu. in plu. fe.). i. couertit s. q. hec plana sunt iuxta terram. i. spuialiter exponem. p. nubes igitur intelliguntur predicatorum q. pluia doctrinis. tonant minus corrulcat miraculis vel opibus miris. eleuant a terra volat p. aera. tenebrant ardore solis. de primo **Ezech.** xlvi. **R**orante celi de sup et nubes pluia iusti: eodem. v. maledabo nubibus ne pluiant super eam. **ymbre** predicationis. de secundo **Ecli.** xliij. In magnitudine sua posuit nubes et confacti sunt lapides granitinis: et postea vox tonitri ei. verberavit terram. de tertio supra. illuxerunt coruscationes tue orbi terrarum. Itē alibi il lumen tu mirabiliter a motibus eternis. **Mat.** v. **G**loria estis lux mundi. **Job.** xxvij. Nubes spargunt lumen suum iustrant mundum p. circuitum quo cum eas voluntas gubernantis direxerit. De quarto p. **D**omi fortis terrenebemeter elevati sunt. glo. i. apostoli fortis quos neq. mors neq. vita potuit a charitate dei separare. eleuati sunt evehementes doctrina et miraculis. De quinto. **Esa.** lx. Qui sunt isti q. ut nubes volat. **Ecli.** xliij. Aperti sunt thesauri et euolauerunt nebulae iucundus aures. De sexto. **Prouer.** iij. Sapientia illius erupit abysso et nubes rore coecescit **Ecli.** xj. Si replete fuerint nubes ymbre effundent super terram q. refrigerant estus p. fulgura accipiunt combinatioes. per pluiam consolationes de nubibus veniunt fulgura: q. de predicatoribus exirent combinatioes quas ne nimis terreat. dominus couertit in pluiam consolationum (eduxit) igitur (domus nubes ab extremo terre) q. devibus et ydiotis fecit predicatorum. **s. Chor.** j. **I**nfirmatio inuidi elegit deus (et fulgura in pluiam fecit) q. combinatioes in consolationes couertit. **Chor.** iij. Post tempestates tranquillum fecit. Grego. si fulgura combinatioes dominus emitit: statim pluiam consolationis effundit. **Hiere.** x. Eleuat nebulas ab extremitatibus terre fulgura in pluiam facit et educit ventum de thesauris suis: p. ventum predicatorum intellige. unde hic sequitur.

CQui produxit ventos de thesauris suis qui percussit primogenita egypti ab homine usq. ad pecus.

CQui pdixit vetos. i. predicatione (de thesauris suis). i. de occultis et preciosis scripture sacre libris. **Job.** xxvij. De occultis trahit sapientia nescit unde vetus veniat aut q. vadat. sic de predicatione nescit q. ministret. aut quem effectu habeat. **Jo.** iij. Clocē eius audis et nescis unde veniat aut quo vadat. Itē veto flante ventila area. i. granum a palea separat sic in predicatione boni a malis separat. **Mat.** iij. Permissibiles area suā et congregabit triticū suū in horre suū tē. Itē q. tuorū sunt venti orientalis et occidentalis australis et aqlonaris. **Ezech.** xxvij. a. quatuor vetis veni spūs et insuffla super intersectos istos et reuulsant. sic q. tuorū genera predicationis. s. increpatiorū contra petā cōminatorium circa supplicia instructoriū circa fidē et mores exhortatoriū de bono in melius. Alter p. terram intelligit peccatorum anima extrema terre sunt enormia petā ame. q. sic dicunt. p. mo. ppter erubescit. **Ro.** vi. quē fructū habuistis in illis in q. bus nūc erubescitis. **Eph.** v. q. in occulto sunt ab illis turpe est etiā dicere. sed ignorātiā. **Rom.** j. Traquidit il-

Mundus signat per egypti.

los deus in pañōes ignominie. **T**ertio q. faciūt aiam bus tis inferiore. **Can.** j. **S**i ignoras te o pulca inter mulieres egredere et abi pot vestigia gregū. **Hiere.** iij. q. vilis facta es numis iteras vias tuas. p. nubes intelligit cōfusio mentis q. quodāmodo mente ipam obnubilat. **I**git ab extre mis terre nubes educuntur. q. ex cōsideratioē enōmū peccatorū peccatrices aie cōfunduntur. **iij.** **R**eg. viij. **E**cce nubeula ascēdebat de mari. de mari nubes ascēdit quando de amaritudine peccatorū cōfusionis caligo p. cedit. et eleganter dī q. nubes illa erat q. vestigium homis q. ex gratia dei concitat cōfusio. ideo dī quasi vt opus dei cu ope bois in nuat adesse. **Aug.** Qui creauit te nō iustificat te sine te. j.

Choi. iij. **A**duatores dei sumus: sequitur (fulgura in pluia se cit) p. fulgur intelligit terror diuine aniacuersiōis q. mēs cōfusa de peccatis cōcutit: et ex hoc fletus doloris excutit vñ **Deu.** xxiiij. **H**an catulus leonis fluctuigiter ex basan. basan interptat cōfusio. p. catulū leonis terror accipit bic duo sunt nubes et fulgura de q. bus egredit abundatia lacrimarū et hoc est fluit iugiter ex basan. p. **E**xodus aquarū declinerunt oculi mei: q. nō custodierunt legē tuā: sequitur (q. producit vetos de thesauris suis) p. vetos intellige diuinās cōsolatioēs q. dī inspirādo infundit post consuptionē et timore et dolore peccatorū: vñ recte post nubes et pluia sequuntur venti. **Math.** v. **B**eatū q. lugent q. ipsi p. solabunt. **Chob.** iij. **P**ost tempestatē tranquillū facit et post lacrimationē et fletū exultationē infundit. nō sunt aut isti venti aqlonares sed australes calidi et humidi qui flatu suo orū mentis floridū efficiunt. **Can.** v. **S**urge aclo et veni austre perfla horū meū et fluet aroma illi. **N**ō erat de his ventis ille ventus qui q. tuorū angulos domus Job cōcussit et domū evertit ventus refrigerat et accēdit. sic diuinā cōsolatio refrigerat estus p. cupiscit et accēdit ignē charitatis. hū sunt q. tuorū venti celi q. egreduntur et stent. i. stare faciat corā dominatore vniuersite terre **Zach.** vi. **O**lij vēti mobiles sunt s. isti mentē quam flant stabilē et cōfirmatū: vñ **Job.** xxvij. Qui facit vēti pondus. tot aut sunt genera ventorū quot sunt diversitates p. solationū. hos vētos p. ducit dī de thesaurū suis. i. de secreta et cara bonita sua q. visitat p. tōres et p. solanē penitētes. **j. Loi.** j. Qui cōsolat nos in omni tribulatiōe nra. **Jac.** j. **O**mne datū op. et omne do. tē. **Jo.** iij. Spūs vbi vult spirat: sequitur (q. p. eus sit p. mō genita egypti) ad terram tagit signa et plagas q. bus dī p. cussit egyptū in liberatiōe filiorū israel. vt legēt **Epo.** a p. cipio vñ ad. xv. cap. qd. sepe repetit scriptura ad indicā candā potentia dei vt timeat et non casu sed ex iudicio facta putent. q. hec mādata sunt secundū sensum historiū. i. mystice exponem. totū. per egyptū em̄ signa mūndus. interptat em̄ cōfusio et oia in mūndo sunt cōfusa grana cum paleis vñ cū acinus. oleū cū amurca. agnus cū bedo. lupus cū vitulo. mali cum bonis. **I**nterptat etiā tenebre quia mūndus ita plenus est tenebris peccatorū et ignozantie vt nemo videat statū suū ne cognoscat istam confusio nē. Item in egypto facta est oppressio iudeorū et in mundo sit oppressio bonorū: vñde **Job.** xvij. In mūndo pressurā in me aut pacē habebitis. Itē decē plagas immisit dī in egypto: aduocēdos filios israel inde et iustos de mundo. **P**rima plaga est mutatio aq. in sanguinem banc immittit dī quādo delicias carnis cōuerit in abominationē. Se cōda est plaga ranarū banc immittit dī q. garrulitas senualitas et vertit in tediū. et q. prius q. cantilena dulcis a diebat. nūc moleste et tediōse sustinet. **T**ertia plaga cynophagū: banc immittit dī q. cure et sollicitudines mundi moleste feruntur et pro posse fugiuntur. **Q**uarta est plaga muscarū: banc immittit dī quādo p. mīttit immūdas cogitationes surgere in mente que perdiūt suavitatem vnguenti **Ecclesiastes.** p. vel potius banc immittit quando damnū et periculum talium cogitationū aduertere facit. **Quinta** plaga est mortalitas pecudū: banc immittit dominus quando mortem ad memoriam reducit. **Sexta** est plaga vesicarū: banc immittit dī q. fastus et glia mūndi dispergere incipit. **Septima** est plaga grādiniū: banc dī immittit quādo remorsum conscientie tribuit: vel timore iudiciū

B Qualis p. vetos intel ligunt di. vine cōfo. latiōes q. infundit te us.

Mystice. vel spūalit de decē pla gis egypti.

Mundus signat per egypti.

Rūcutit. Octaua est plaga locustarū q̄ saltū habet deciduū
hanc dñs immitis q̄ casus dignitatū t̄ bonorū cōsidera
ti incipit. Nonā est plaga tenebrarū: hāc dñs immitis q̄
ignorantia futuri status vel finis attendere facit. Decima
plaga est mors p̄mogenitorū: hanc dñs immitis q̄ filios
t̄ filias t̄ parētes t̄ quecūq; amātissima admittit: vel quan
do maiores t̄ ditiones in mundo p̄cūt morte vel morbo
vel tribulatiōe aut p̄secutione alia vel iāculo p̄dicationis
seu reprobationis vel extreme ani aduersiōis: vñ dicit (qui
p̄cūt p̄mogenitū egypti ab hoīc vñq; ad pecus). i. primos

R poten
tes bñ se
culi graui
pūnentur

t̄ potentes mudi a lapidib; vñq; ad ydiotas. oēs percu
tit dñs sine psonarū acceptance. Sap. vi. Audite reges t̄
intelligite discite iudices finū terre: qm̄ data est potestas
vobis t̄ virtus ab altissimo qui interrogabit oga vestra t̄
cogitationes scrutabīt t̄ infra horēde t̄ cito apparebit vo
bis qm̄ iudicū durissimū bis q̄ presunt fiet. Non em̄ sub
erabet psonā cuiusq; dñs q̄ est omnū dn̄tor nec verebit
magnitudinē cuiusq; Nūeri. xxv. Jubilē suspendi pri
cipes tribūn q̄ potentes poterū tornēta patientē t̄ forti
oribus fortior: instat cruciatio: sed heu hocie vicari dñi. i.
p̄dicatores: doctores t̄ plati pecora fortiter p̄cūtunt. i. mi
nores t̄ simplices cū delinquit sed p̄mogenita t̄ homies.
id est potētes t̄ sapientes etiā cū grauius deliquerint i bo
na pace dimittit: vñ Hiero. sup illud Esa. iiij. rapina pau
perū in domo vestra dicit plati nostri epis cū minores pec
antes publice arguant t̄ cofundant diuitib; peiora pec
antibus nec nutu faciūt. Iohannes bñ. audacter reprobē
dit herodem Math. viii. t̄ Helyas Iacob. iii. Reg. xviij.
vñ de ipso dī Eccl. xlviij. in diebus suis non p̄timuit p̄nci
pem t̄ potētis nemo vicit illū. i. Reg. xv. p̄cepit Samuel
Gauli interfice inquit a viro vñq; ad mulierē t̄ paruuluz
atq; lactantē leonē t̄ ouē camelū t̄ asinū. Esa. xxxvij. In
dignatio sup oēs gentes t̄ furor sup militiam vniuerſam
eorū t̄ infra. gladius dñi replet̄ est sanguine incrassatus
est adipe de sanguine agnōrū t̄ thyrcorum de sanguine me
dulatōrū arietum.

R Et misit signa t̄ prodigia in medio tui e
gypte in pharaonem: t̄ in oēs seruos eius
et sine ac **C** Misit signa t̄ prodigia). i. minores t̄ maiores plaga
ceptione q̄ signa futurū fuerūt (in me. tui egypte) q̄ equalitē oēs pu
sonarū feri
endi sit de
oēs seruos eius) sic bonū platus t̄ p̄dicatoz nulli p̄cit om
nes p̄cūt: q̄ nulli timet. i. Re. xv. Samuel audacter per
tā a platis
q̄ a p̄dica
torib; gla
dio punici
onis t̄ p̄di
cationis.

10 **C** Qui percussit gentes multas: et occidit
reges fortes.

C Percus. gen. mul.). i. multitudinē peccatorū gentilis vi
uentū sine persone acceptance (t̄ occidit reges fortes).
Josue. xi. Cepit reges eorū p̄cūt atq; dēlēvit.

11 **C** Seon regem amoreorū t̄ og regem ba
san: t̄ ominia regna chanaan.

C Seon regē amo. t̄ og duos primos p̄cūt Moyses
Nūeri. xxi. t̄ possedit regia eorū cū probiberet filios isra
el transire p̄ fines suos. regna vñ chanaan Josue. mortuo

M Mystice q̄ Moysē Josue. xj. xii. t̄. xiii. t̄. xiv. mystice q̄ multitudinē
gentilis dñs in
gentilis intelligit multitudo p̄tōr seu peccantiōz: p̄ reges
eorū intelliguntē demones vel p̄tā p̄ncipalia vel eorū au
stria reg
etores q̄ alios peccare faciūt. Seon interpretat̄ calor vel
vñ. s. tria vi
germen inutile: t̄ significat luxuria vel spiritū luxurie qui

est rex amoreorū. i. luxuriosorū qui statim post p̄tū p̄cia p̄ncipia
nitent t̄ amaritudine torquenē luxuria cū futura cruciat̄ lia.

Bocetus. O interptāt̄ congregans vel coaceruatio t̄ si
gnificat avariciā vel spiritū avaricie q̄ dicit rex Hasan. i.
cōfusionis que debet avaris iuxta illud Obprobriū abun
dantibus Lu. vi. Ve vobis diuitib; Canaan interpreta
tur possidens vel possessio vel paratus humiliationi t̄ si
gnificat superbiā t̄ spiritus superbie q̄ vult omnia posside
re. i. sub pede ponere. hos p̄cūt dominū in cruce maxime
Punū amaritudine dolorū. Secundū nuditate t̄ paup
rate. Tertiū humilitate t̄ capitū inclinatiōe. Job. xij. Id
ducit cōsiliarios in stultū finē t̄ iudices in stuporem Bal
theum regū dissoluit t̄. sequit.

C Et dedit terrā eorum hereditatem: he
reditatem israel populo suo. 12

C Dedit terrā eorū terra ista est celestis patria in qua de
mones creati fuerūt quā pro sua superbia p̄diderit quāz
deus ipsiē deictis dedit fidelibus in perpetuum possiden
dam pacifice ppter qd̄ dicit hereditas. Eccl. x. Sedes su
perborū ducū cuertis dominū t̄ fecit mites sedere pro cis
pter qd̄ iniudia cōcitanē demones cōtra bonos q̄ eoru
possident hereditatem: vnde Sap. ii. Iniudia dyaboli in
travit mors in orbē terrarū: pro bis factis sequit exulta
tio t̄ laus iustorū. vnde subdit.

C Sicut nomen tuum in eternū: dñe memo
riale tuum in generatione t̄ generationem 13

C Dñe qui malos deicisti t̄ bonos potentes sublimasti
(nōme tuū) opatio potētis tue noiabilis (in eternū) dura
bit (dñe memoriale tuū). i. factū tuū dignū memoria. s. ex
pulsio malorū t̄ sublimatio bonorū vel telecastio vīctorū
infusio virtutū q̄ significata est in expulsione gentiū t̄ in
introductione iudeorū in terrā promissionis. Eccl. xl. In
omni ore quasi mel indulcib; memoria eius: vel (memo
riale tuū). i. altaris sacramentū qd̄ traditū est in memori
am passionis dominice. i. Choi. xj. Quotienscūq; mandat.
panē bñc t̄ calicē bibetis morte dñi anniūciabitis donec
veniat. Lu. xxij. Hoc facite in mēā cōmemorationē: est (in
generatione t̄ generatione). i. qd̄ dñi durabit generationis
successio. See vlti. Memoriale eius sicut vinum libani.
Aug. Duplex generatio bonorū vna qua renascunt p̄ ba
ptismū. Job. iii. Iisi q̄s renatus fuerūt ex aqua t̄ spiritu Generatio
sanco nō potest intrare in regnū dei. Altera qua resurgēt bonoz dis
Math. xix. In regeneratione cū sederit filius homis in plex.
veraq; est memoriale dei: q̄ non est oblitus in hac vocare
t̄ in hac coronare: q̄ vñ non est breuata potētia dei q̄n
posse facere sicut fecit: subdit causam quare nōmen eius
erit in eternū t̄ memoria eius sine fine dicere.

C Quia iudicabit dominus populum suuz
et in seruis suis deprecabitur. 14

C Judicabit). q. d. ideo laudabilis est: q̄ iudicabit popu
lus suū in p̄senti iudicio discretiōis bonos. s. assumeido t̄
alios reprobando: vel (iudicabit) i. a futuro illos condem
nando (t̄ in seruis suis). i. q̄ ei si cōsiderat̄ seruiunt sine te iu
deis siue de gentibus (deprecabit) vel aduocabit vel cō
solabit in p̄senti gratiam conferendo t̄ gloriam in futuro

E Sa. lxx. Serui mei comedent: serui mei bibent: serui mei
letabunt: serui mei laudabunt. Nota q̄ est populus mul
tiplex. scz superior: inferior: exterior: interior: superior du
plex est. vñus est ceras angelorū. de quo Ben. xxv. Mor.
tuus est abraam in senectute bona p̄nnecteq; etatis con
gregatusq; est ad populu suū. iste populū incessanter lau
dat dñi dicens. sanct? sanct? sanct? dñe deus t̄. Alius po
pulus est ceterus sanctorū. de q̄ Rom. xi. Non repulit dñs cabit in fu
plebem suam: t̄ in psalmo. In populo graui laudabo te:
t̄ iste populus siliter laudat deum vita t̄ lingua: vnde p̄.

H Beatus populus q̄ sciūbilacionē. Item populus infe
rior duplex est vñus est cōsortiū hereticorū. de quo p̄.
In exitu israel de egypto dom̄ ia. te po. bar. iste p̄plus semp
blasphemat: vnde Rom. ii. Per vos blasphemat nōmen

Populus
qd̄uplex t̄
q̄libet coz
duplex: et
tuus est abraam in senectute bona p̄nnecteq; etatis con
gregatusq; est ad populu suū. iste populū incessanter lau
dat dñi dicens. sanct? sanct? sanct? dñe deus t̄. Alius po
pulus est ceterus sanctorū. de q̄ Rom. xi. Non repulit dñs cabit in fu
plebem suam: t̄ in psalmo. In populo graui laudabo te:
t̄ iste populus siliter laudat deum vita t̄ lingua: vnde p̄.

du

cat dñs in

dat dñi dicens. sanct? sanct? sanct? dñe deus t̄. Alius po

pulus est ceterus sanctorū. de q̄ Rom. xi. Non repulit dñs cabit in fu

plebem suam: t̄ in psalmo. In populo graui laudabo te:

t̄ iste populus siliter laudat deum vita t̄ lingua: vnde p̄.

Beatus populus q̄ sciūbilacionē. Item populus infe

rior duplex est vñus est cōsortiū hereticorū. de quo p̄.

In exitu israel de egypto dom̄ ia. te po. bar. iste p̄plus semp

blasphemat: vnde Rom. ii. Per vos blasphemat nōmen

Psalmus

Dei. **E**li est ceterus demoni. iste est pplus amalech lingens sanguinem. i. in peccato gaudet vel peccatum sitiens. **I**te populus exterior duplex. **C**illus populus iudaicus p. Quare fr. gen. et po. me. sunt mania. Alius getilis. p. **P**opul quoniam non cognoui seruum mibi. Item populus interior duplex. **C**illus ceterus virtutum de quo p. **P**opul tuum dñe humiliauerunt. **C**illus ceterus vitiorum de quo p. **O**bliuiscere populi tuum et domum patris tui. **I**te duplex populus interior est ceterus actiuorum et ceterus contemplatiuorum. de quibus p. **S**y na goga populum circundabit te. hi omnes sunt pplus dei quem dñs iudicat in pnti quidem iudicio discretionis. de quo p. **J**udica me deo et discerne cau. m. **I**te iudicio correctio nis de quo. i. **P**e. iij. **L**epis est ut incipiat iudicium a domo dei. In futuro autem iudicabatur tripliciter. Primo iudicio discep tationis de quo **J**oel. iii. **C**olurgat et ascendat gentes in valle iofaphat qz ibi sedebat ut iudicet oes gentes. **S**ecundo malos iudicio condemnationis qn dicet. **I**te maledicti **M**atth. xxv. de quo **J**o. iij. Non misit deus filium suum ut iudicet mundum. **T**ertio bonos iudicio absolutiois qn dicet. **G**enitio benedicti **M**atth. xxv. de quo **D**eu. xxxiiij. **J**udicabit dñs populum suum et in servis suis misericordia. **E**sa. xlj. educet in veritate iudicium.

15 **C**Simulachra gentium argenteum et aurum: opera manuum hominum.

CSimulachra vbi post laudes dei ydola et eorum cultores irridendo arguit: qz ut dicit **C**assio. ad pfectam laudem veritatis pertinet delectio fallitatis et licet hoc eadem supra in alio psal. dicens sint: in eadem repetit in hoc psal. ad maiorem verecundiā eorum. dicit ergo (simulachra gentium) sunt (argentum et aurum) in materia in figura siue in forma sunt (opa ma. bo.) materia quoniam a natura est. forma vero ab hominibus quoniam trahit homines ad vanitatem quam materia preiosa faceta a deo: vñ **E**sa. xlvi. Qui confertis aurum de sacculo et argenteum statera ponderatis conducetes aurificem ut faciat deum quoniam est contra preceptum domini. Ero. xx. Non facies tibi sculptile neque aliquam similitudinem cum haberet et gentiles simulachra lignea et lapidea et crea multo plura quam aureata tamē bic ponit ut qui in his erubescat facilius in aliis erubescat. Deinde ostendit figurā membrorum carere officijs: vnde nec hominibus nec pecoribus possunt comparari: dicit ergo.

16 **C**Os habent et non loquentur: oculos habent et non videbunt.

COs habent). i. figurā oris (et non loquentur) quoniam est prius actus oris humani (oculos habent). i. figurā oculorum (et non videbunt) quoniam est prius actus oculorum.

17 **C**Aures habent et non audient: neque enim est spiritus in ore ipsorum.

CAures habent). i. figurā aurum (et non audiunt) quoniam est prius actus aurum: et cum dicit non loquentur: non videbunt: non audiunt: non actus tantum sed etiam potentia excludit. Deinde ponit causam quoniam non possunt istos actus exercere: quoniam iste artifex qui fecit figurā membrorum non potuit dare spiritum qui per illa membra exerceret officia eorum et hoc est (neque). q. d. vereno possunt loqui (neque enim est spūs in ore ipsorum) qui mouet ipsum ad loquendū: silenter non est in aere nec in oculis.

18 **C**Smiles illis fiant qui faciunt ea: et omnes qui confidunt in eis.

COnstenta inutilitate ydolorum p̄dicat cecitate ydolatrarum: et in p̄secari videantur quoniam magis est: vñ dicit (siles il- lis) simulachris (siat quoniam faciunt ea) ad colendum (et oes quoniam confidunt in eis) quoniam reuera est quoniam sicut illa nec vident nec sentiunt exterius: sic illi nec videtur nec sentiunt interius. Nam si videtur et audirent participaret inutilitate eorum. **M**ystice expone de cupidis et avaris quoniam aurum et argentum cibos argenteos et cupas aureas adorant ut deos: vñ et avaricia ydolorum seruitus appellat. **E**ph. iiiij. et **O**see. viij. argentum suum et aurum suum fecerunt sibi ydola ut interirent quoniam ut dicit Prover. x. Qui confidit in divitiis corruet. **I**te **O**see. ii. Argentum multiplicauit eis et aurum et ipsi fecerunt Baal. i. deu. Nam sicut dicit quoniam videre deum est tota merces eius: sic avarus nihil

Professio. quoniam avari ydolatre efficiuntur.

plus habet de divitiis suis nisi visum **E**ccl. v. vbi multe opes et multi qui comedunt eas et quid prodest possessio nisi quoniam certe divitias oculis suis. i. ydola labani. i. mundi quoniam rachel. i. religio furata est et abscondit sub stramento came li. **G**en. xxxi. **D**iere. xvij. Numquid non faciet sibi homo deus et certe ipsi non sunt dii **E**sa. xlj. **C**ana opera eorum ventus et mane simulachra eorum. Competentius autem exponit de prelatis nostri temporis qui ydolis siue simulachris coparent: immo ydola seu simulachra appellantur. **P**rimo quoniam videtur vivere et non vivi: vnde **A**pocalyp. iii. dicit **J**ob. cuidam episcopo scio opera tua quia nomine habes quoniam viuas et mortuas es. Secundo quia videtur esse homines et non sunt: habent enim speciem non veritatem. i. **C**l. viii. iiiij. Speciem pietatis habentes veritatem autem eius abnegantes. Tercio quia ydola auro et serico vestuntur. interius autem sunt lutea vel lignea. **D**an. viij. Ne erres rex: iste enim intrinsecus luteus est et extrinsecus crevus et neque comedit aliquid. **Q**uarto quia ydola non intendunt nec cogitant de profectu suorum sic nec prelati: vnde **H**ar. vij. habent in manus gladii et securum. i. auctoritatem et potestatem iudicariam se autem a bello et a latronibus non liberant multo minus alios. **I**tem deus ordinavit: et talis est ordo nature quoniam superiora intendunt et prouident inferioribus et non etiometer sovende de celorum beneficio fit generatio et pulchritudo et fertilitas omnis in terra in aqua in aere: sic deberet esse in hominibus quoniam prelati prouiderent et intenderent subiectis apter quod dicit **J**ob. xxviii. Numquid nostri ordines celi et pones ratione eius in terra: quia igitur superiores constituti sunt prelati et inferioribus nec prouident nec intendunt merito ydolis comparantur: quibus nihil est simile in natura. i. **C**o. viij. Scimus quoniam nihil est ydolum in mundo et quoniam nullus deus nisi unus. **I**tem secundum ordinem nature superiora nihil recipiunt ab inferioribus: sed econtrosero inferiora a superioribus: sic prelati qui sunt superiores non deberent a subiectis aliquid recipere: sed potius eis dare. i. **C**horin. viij. Non quoniam vestra sed vos. Non enim filii debent thesaurizare parentibus sed parentes filios. **I**tem ydola prosternunt. i. pro quoniam stant: sic et huiusmodi prelati sed aliter: quia ydola seu simulachra stant pro questu ad opus ecclesiasticum vel portum vel calcatorum. prelati vero ad opus nepotolorum vel consanguineorum vel ad faciendum expensas superfluas. posteriora simulachra non extorquent: sed quoniam sponte datur acceptum. **P**relati vero vi extorquent: vnde **M**ich. iii. hec dicit dominus super prophetas qui secludunt populum meum qui mordent dentibus suis et predicant pacem et si quis non dederit in ore eorum quippe sanctificat super eum prelium et infra audi te principes domus iacob et iudices domus israel qui ab omnibus inimicis iudicabant et sacerdotes eius in mercede vocabant: et prophete eius in pecunia dominabant supra eodem. **A**udite principes iacob et duces domus israel. nunquam non vestrum est scire iudicium qui odio habetis bonum et diligitis malum qui violenter tollitis pelles eorum desuper eos et carnes eorum desuper ossibus eorum. i. **C**l. viii. vij. Estimantes questum pietate quia dicunt hoc esse ius eorum. **I**tem ydola adorant et tamē iuuare non possunt: sic prelatis hic genua incurvant et nullum iuuant. **S**ap. viij. Non erubescit loqui cum eo qui sine anima est et propter sanitatem infirmum de prefactis: et pro vita mortuū rogat: et in adiutoriū inutiliter invocat: et pro itinere petit ab eo qui ambulare non potest: et de accendendo et de operando et de omnium rerum eventu petit ab eo quoniam in omnibus est inutilis. **E**t nota serie littere et numerus sex reprehensibilis in prelatis. **P**rimū est symonia quoniam non est cum dicit (simulachra gentium et aurum) quasi de auro et de argento sunt cum per symoniā plationē acquiruntur. **O**see. viij. Argentum suum et aurum suum se si. ydola. ut interirent et tales non per ostium intrant sed aliunde ascēdunt: et ideo fures sunt et latrones. **D**o. x. quoniam non intrat in ostium per ostium in ouile. o. sed ascēdunt aliunde iste fur est et latro. **S**ecundū est fraudulētia hominum quoniam nota est cum dicit (opa manuum hominum). q. d. non sunt tales opa dei sed hominum. **O**see. viij. Ipsi regnauerunt et non ex

Qualiter plati in epis ydolatria parant ppter militia.

Centesimus trigesimus quintus CCCXX

me p̄ncipes extiterūt & nō cognoui. i. nō approbavi. de bo
nis vō prelatis q̄ canonice intrat dē in psal. **P**rae manū
tuarū sunt celi. i. celestes plati. **T**ertiu est taciturnitas ma
la qd̄ nota ē cū dī (os habet & nō loquen̄) tacēt autē bmoi
plati. ppter quatuor. **P**rimū est mala vita. **E**ccl. xv. **M**ō
est speciosa laus in ore peccator. **G**reg. Justo dei iudicio
sit vt nō habeat lingua q̄ nō habet vita. **S**econdū est cupi
piditas seu receptio munera. **D**eu. xvi. Non accipies glo
mā nec munera: qz munera excecat oculos iudicū & mu
tā vba iustorū **E**ccl. xx. **E**nvenia & dona excecat oculos iu
dicū & mutant verba iustorū **E**ccl. xx. quasi mutus in ore
auertit correctiones eorū. **L**ertiū est timidus. **E**sa. x. Si
cū colligunt oua q̄ derelicta sunt sic vniuersam terrā ego
cōgregau & nō fuit q̄ moueret pedē & garris. i. qui aude
ret loqui: ideo dī **E**ccl. vii. Noli querere fieri iudex nisi va
leas virtute ini. irru. ne forte exti. fa. potentis & ponas scā
dalum in agilitate tua. **H**elya dicit **E**ccl. xviii. in die
bus suis nō optimuit principē & potentia nemo vicit illum
sic & **J**obā. libere arguebat herodē dī. **M**ō licet tibi habe
re vxorē fratrū tui. **M**arci. vi. **Q**uartū est ignorātia **E**sa.
lv. Speculatorēs tui ceci omēs nescierūt vniuersi canes
muti non va. la. ignorāntia vō nō solū lingua. impedit: im
mo & manū & ignoz̄ nec loqui recte: nec operari bene sci
at. ideo dicit **J**ac. j. O pastor & ydolū & infra brachū de
xtū cius ariditate siccabit: & oculus eius obtenebrescens
obscurabit. **Q**uartū qd̄ reprehensibile est in platis est defe
ctus sc̄tie qd̄ nota ē cū dī (oculos bñ & nō videbūt)
Osee. iii. qz tu repulisti sciam repel. a te & ego ne sacer. fū
mi. **Q**uintū est inobedientia qd̄ nota ē cū dī (aures habet
& nō audiet) **H**iere. vii. Non audierūt nec inclinauerunt
aures suas **E**sa. xliv. **S**urdi audite & ceci intuemini ad vi
dendū: & ostendit q̄ sunt ceci & surdi subdens quis cec⁹ ni
si seruus meus: & quis surdus nisi ad quē nun. m. misi. et
infra qui vides multa nonne custodies & qui apertas ha
bes aures nōne audies. **S**extū reprehensibile est quia nō lo
quunt̄ huiusmodi plati de spūlibus: sed semp de tempo
rabilibus vel carnalib⁹ qd̄ nota ē ibi (neq̄ em̄ est spūs in
ore ip̄oz) i. verba spūlia. **J**ob. iii. qui de ter. est de terra
loquit̄ **E**sa. xxit. de terra loqueris & de humo audieſ elo
tuū. & erit quasi phitonis de terra vor tua & de humo elo
tuū. musitabit **H**iere. x. **M**ō est spiritus in eis yana sunt &
opus risu dignū sequit̄ (similes fiant illis) in culpa et i pe
na (qui faciunt ea) i. q̄ tales eligunt platos **G**ap. xiiii. Per
manus qd̄ sit ydolū maledictū est ip̄m & qui fecit illud ille
quidē quis opatus est. illud autē cum esset fragile deus co
gnominatus est (et qui cōfidunt in eis) **E**sa. xliv. Confund
ant̄ confusione qui cōfidūt in sculptibili qui dicunt con
flatili vos dī nostri. **O**see. ix. Facti sunt abominaſiles si
cut ea que dilexerūt **G**ap. xvi. Digni sunt morte qui spem
habet in talibus & qui faciunt eos & q̄ colūt. dī. **C**confundā
tur omēs qui ado. scul. & qui glo. in sy. suis sequit̄.

19 **C**ōm̄ israel benedicte domino: do m̄us aaron benedicte domino.

Tertia pars vbi post ydolorum destructionē monet ad
laudem dei. **P**rimo clericos ibi (domus israel tē). **S**econ
do prelatos ibi (domus aaron) **T**ertio claustrales ibi (do
mus leui) **Q**uarto laicos ibi (qui timet dominū tē). **D**icit
ergo (domus israel) id est vos clerici qui deum videtis in
creaturis **R**om. ii. Item in scripturis **J**obā. v. Item in si
de. i. **T**horint. xiiii. **I**demus nūc per speculū tē. **I**tem
cōtemplatione. tē. **G**ustate & vide. qm̄ suavis est dī (be
nedicte dei) vita & lingua. supra **B**enedicā dominū in vi
ta mea. **D**ān. iii. **E**ndicat israel dominū in oībus opibus
suis date nomi eius magnificētā (domus aaron). id est
vos prelati mōtes fortitudinis vel montani. i. fortēs & alti
(benedicte domī) lingua & vita quia benedictio lingue
non sufficit nisi assit & benedictio vite. **E**ccl. xxxviii. **V**enus
edificans & vnuſ deſtruens quid prodest illis nisi labor
vnuſ orans & vnuſ maledicens: cuius vocem eraudiet
dominus. **D**aniel. iii. **B**enedicte sacerdotes domini do
mīo.

Cōm̄ leui benedicte domino: qui ti
metis dominū benedicte domino.

Cōm̄ leui. i. vos claustrales cōſilia preceptis addē
tes (benedicte dī) laudabiliter cōuersando. ii. **D**aarāl.
xv. **C**onſtitut̄ dauid coram archa de leui qui ministrā
rē & recordareſ opera eius & glorificarē atq̄ laudarē
domīnū dei israel. i. **P**aralyp. xv. **A**liciū est vt a quo cun
q̄ porer̄ archa domini nisi a leuitis **E**zech. xl. **I**sti sunt fi
lii fadoch qui accedunt de filiis leui ad dominū vt mini
ſtrene ibi (q̄ timetis dominū) filiali timore (benedicte do
mino) vita magis q̄ lingua **E**ccl. ii. q̄ timetis dīm credi
te illi **H**iere. iiiij. **B**enedicēt cū gentes ip̄m̄q̄ laudabūt. ad
hoc autē q̄ aliquis digne laudet dī duo exigunt̄ precipue
ſez humilias: vñ **D**ān. iiij. **B**enedicēt sancti & humiles
corde dī. **I**tez puritas **E**ccl. xv. **M**ō est speciosa laus in
ore peccatoris. **I**tem duo p̄cipue excitāt ad laudandū de
um. s. aqueritas: vnde **D**ān. iiij. **T**res pueri laudauerunt
in camino ignis **I**tē bona societas: vñ & petrus inter apo
stolos laudauit eū. tu es inquit xps filius dei viui. **M**at.
xv. & saul inter p̄phetas prop̄betauit. i. **R**eg. x. econtrario
retrab̄t a laude p̄spēritas **H**iere. v. **S**aturaui eos & me
c̄dati sunt tē. **I**tem mala societas: vnde petrus inter gar
tiones iesum negauit in domo principis **M**atb. xvi.

Cōm̄ benedictus dominus ex syon: qui ha
bitat in hierusalem.

Cōm̄ benedictus p̄beta inter gradus ecclie inuitauit ad
laudandū dei. s. clericos: prelatos: claustrales & laycos: &
quia perfecti magistri est facere q̄ alios facere docet: ideo
nunc t̄ ipse facit quod monuit dices (benedictus). i. om
ni laude dignus est (dīs) a quo om̄ia bona proueniūt (ex
syon) veniens. i. ex iudeis natus. **J**ob. iiiij. **S**alus ex iudeis
est (q̄ habitat) i. habitatuit (in hierusalem) ad l̄ramybi mul
ta fecit **B**aruc. iiij. In terris vīsus est & cū homībus con
uersatus. **M**ich. iiij. Et tu turris gregis nebulosa filie sy
on v̄sq̄ ad te veniet & veniet potestas prima regū filie bie
rusalem vel iuxta nominū interpretationes. syon c̄m̄ interp̄
tatur speculū vel speculatio & significat eccliam militan
tē q̄ nunc videt dī per speculū & in enigmate: vt dicit. s.
Qboz. xiiij. Et a longe speculaſ patriā vt dicit **H**eb. xi. bie
rusalem vō interpretat̄ visio pacis & significat eccliam
triumphantē vbi manifeste videſ dī que visio facit pa
cē omnīmodā in vidente qz deuī videre est beatitudo ho
minū & angelorū. **J**ob. xvij. **H**ec est vita eterna vt cogno
scant te solū verū dī & quē mi. iesum xpm̄ dicit ergo (be
nedictus). i. om̄i laude prosequēdūs (domīnū) trinitas
(deus ex syon). i. ab ecclia militante que modo laudat q̄
nō videt sed videre sperat (q̄ habitat in bierusalem). i. in ec
clia triumphantē vbi nullus inquierat. **T**ob. xiiij. Relin
quent gentes ydola sua & venient in hierusalem & inhabita
būt eam & gaudebūt in ea omēs reges terre. i. q̄ bene sere
verunt in terra adorantes regē israel codē. xij. **A**nia mea
benedic dī qm̄ liberabit bierusalem. a cūctis tribulationi
bus eius dīs deus nōster beatus ero si fuerint reliquie se
minis mei ad videndā claritatem bierusalem.

P. 135.

Cōfitemini domīo qm̄ bonus: quo
niā in seculum misericordia eius.

Cōfitemiſt totus est de laudibus dei vbi multa laudabilia
dicunt̄: sed maxime hic dei misericordia cōmendaſ: vnde
cū diversa sint initia versuſ ſiniſ vñus est om̄iū quia q̄c
quid hic dicit ad misericordiā dei referēt per quē ſubſtituit
om̄ia opera eius que hic recitat̄. quāta autē ſit virtus hī
ius psal. ostendit̄. ii. **P**aralyp. v. vbi legit̄ **C**um filiū israel
laudantes dominū decantassent **C**onfitemini dīo quoni
am bonus tē. statim impleuit gloria templū dei in q̄ ostē
ditur q̄ p̄ſens ſit dei gratia pure cātantibus psalmū iſtū.
Litulus autē huius p̄. c̄ſt (alleluia) qd̄ interpretat̄ laudate
inuicibilē. **I**ntentio monet oēs ad laudē dei. **N**odus tri
partitus est p̄. **P**rimo magnificētā dei & totius orbis
cōtritionē exponit. **S**ecundo dicit q̄ dīs fecit in egypto &